

Apsveikums!

22. martā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā svinīgā ceremonijā tika apbalvoti labākie 2018. gada sociālie darbinieki Latvijā.

Nominācijā „Iedzīvotāju izvirzītais nevalstiskā sektora sociālais darbinieks” balvu saņēma 26 izcilākie Latvijas darbinieki sociālajā jomā – viņu vidū arī Latvijas Nedzirdīgo savienības Rehabilitācijas centra sociālā darbiniece **BRIGITA LAZDA**.

Vienmēr laipna, atsaucīga un atbildīga, zinoša un gudra, ar radošu pieeju savu uzdevumu veikšanā – tā viņu raksturo nedzirdīgie cilvēki un kolēģi, sakot paldies par darbu.

Lai arī turpmāk spēks, veselība un panākumi svētīgajā darbā, kas tiek veikts no sirds!

Notiek LNS biedrību sapulces

Pašlaik visās LNS biedrībās risinās svarīgs notikums, kas sašķaņā ar LNS Statūtiem atkārtos ik pa diviem gadiem – tās ir atskaites un pārvēlēšanu kopsapulces vai konferences (ja biedrībai ir teritoriālās grupas).

Tādas sapulces jau notikušas biedrībās Kurzemē un Vidzemē, drīzumā gaidāmas arī Latgales pusē (27. – 28. aprīlī) un Rīgā (18. maijā).

Kas turpmāk vadīs katru biedrību? Lasiet un skatiet tālāk 6. lappusē!

Zīmju tulka pakalpojumi ļoti pieprasīti

Lai nedzirdīgie cilvēki spētu sazināties un pilnībā iekļauties sabiedrībā, viņiem ir nepieciešams blakus cilvēks, kas spēj iztulkot zīmju valodā.

Tas ir surdotulks, kurš nedzirdīgiem cilvēkiem palīdz dažādās dzīves situācijās, piemēram, lai aizietu pie ārsta, uz banku, mācītos vai veiktu jebkādas darbības, kurās jākomunicē ar dzirdīgo pasauli.

LNS Rehabilitācijas centra Zīmju valodas tulku nodaļa nodrošina surdotulka pakalpojumus visā Latvijā saskarsmes nodrošināšanai ar fiziskām un juridiskām personām un profesionālās pamatizglītības, profesionālās vidējās izglītības un augstākās izglītības iestādēs.

Tālāk lasiet 4. lpp.

LNS vadības kalendārs

LNS viceprezidentes BRIGITA LAZDA un INESE IMMURE

18. martā tikšanās ar LNS Kuldīgas reģionālās biedrības biedriem. Pārrunātas LNS jaunākās aktualitātes, padarītie un vēl veicamie darbi.

19. martā tikšanās ar Dienas centra "Rītausma" vadību un klientiem par pakalpojumu pieejamību un turpmāko darbību, pilnveidojot esošos pakalpojumus un piedāvājot jaunus.

22. martā piedalīšanās Labklājības ministrijas konferencē "Resursi sociālajā darbā", kurā īpaši tika akcentēti četri resursu virzieni – klients, darbinieks, pieejas un metodes. Resursu tirgū par saviem pakalpojumiem, idejām un pieredzi stāstīja arī LNS, LNS Rehabilitācijas centrs un LNS Surdotehnikās palīdzības centrs.

23. un 24. martā dalība Kurzemes reģiona – Ventspils, Kuldīgas un Liepājas –reģionālo biedrību pārvēlēšanu kopsapulcēs. Klātesošos biedrus vairāk interesēja tieši sociālie jautājumi un surdotehniko palīdzību saņemšanas kārtība.

25. martā tikšanās Tieslietu ministrijā ar Normatīvo aktu kvalitātes nodrošināšanas departamenta juristi Margaritu Baumanī – par iespēju nedzirdīgiem cilvēkiem iesaistīties dažādu normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu tapšanā.

26. martā tikšanās ar Pļaviņu grupas biedriem, palīdzot viņiem dažādu problēmu risināšanā un iepazīstinot ar jaunākām aktualitātēm LNS.

27. martā Domes sēde (skat. rakstu *atsevišķi*).

2. aprīlī tikšanās ar Latvijas Televīzijas Dokumentālo raidījumu redakcijas redaktori Sarmīti Plūmi, LTV Tehnoloģiju nodaļas vadītāju Arni Šeibi un programmatūras uzņēmuma "Tilde" Biznesa attīstības direktoru Kasparu Kauliņu – par LTV raidījumu subtitrēšanas iespēju tiešraides režīmā.

4. aprīlī tikšanās ar sarunu festivāla "Lampa" pārstāvēm par sadarbības iespējām un sarunu pieejamības nodrošinājumu nedzirdīgiem cilvēkiem zīmju valodā.

Festivāls notiek Cēsīs, un šogad tas būs 28. un 29. jūnijā. Un pirmo reizi to varēs baudīt arī nedzirdīgie!

9. aprīlī dalība Ziemeļvalstu Ministru padomes pasākumā par sadarbību nedzirdības – neredzības jautājumos (skat. rakstu 4. lpp.).

10. aprīlī LNS telpās notika tikšanās ar Latvijas Republikas oficiālā izdevēja "Latvijas Vēstnesis" Attīstības un projektu vadības daļas vadītāju Ilzi Apini, lai pārrunātu iespēju "Latvijas Vēstneša" videomateriālu tekstu pārnest zīmju valodā.

11. aprīlī Invalīdu un viņu draugu apvienības Apeirons telpās tikšanās ar Izraēlas vēstniecības pārstāvjiem un kori "Burtnieks" – pārrunātas sadarbības iespējas festivāla "Lampa" ietvaros. Ir svarīgi, lai lielajos pasākumos būtu pārstāvēti arī cilvēki ar invaliditāti. ▲

LNS valdes sēdē

2019. gada 15. marta sēdē izskatīti un apstiprināti vairāki jautājumi virzīšanai uz LNS Domes sēdi 2019. gada 27. martā, iekļaujot tās dienaskārtībā šādus jautājumus: par LNS 2018. un 2019. gada finanšu pārskatiem; par LNS reģionālo biedrību darbu 2018. gadā; LNS 2018. gada statistiku.

Valde nolēma: pilnvarot LNS viceprezidenti Inesi Immuri pārstāvēt LNS EUD seminārā un ģenerālajā asamblejā Bukarestē, Rumānijā no 2019. gada 15. līdz 19. maijam, un piešķirt 300 EUR LNS Jauņiešu centra konferences organizēšanai 28.09.2019. ▲

LNS domes sēdē

LNS domes sēdi 27. martā atklāja LNS prezidente Sandra Gerenovska, informējot par darba kārtībā paredzētiem 5 jautājumiem.

Sēdes dalībnieki izskatīja sēdes darba kārtībā paredzētos jautājumus, apsprieda tos un pieņēma attiecīgus lēmumus. Īsumā par tiem!

Par LNS 2019. gada budžeta 1. grozījumiem

LNS prezidente Sandra Gerenovska un LNS galvenā grāmatvede Ilze Rože (*attēlā 1. no labās*) iepazīstināja ar nepieciešamajiem LNS 2019. gada budžeta grozījumiem, kas veikti šādās budžeta sadaļās: valsts pārvaldes deleģēto funkciju izpilde, telpu un inventāra iznomāšana un izmantošana, ieņēmumi no NĪ nomas, projektu ieņēmumi, pašvaldību dotācijas, citi ieņēmumi, to skaitā ziedojumi.

Papildus klāt nāk vairāku pašvaldību dotācijas – Rīgas, Liepājas, Ventspils Kuldīgas.

Saņemti ieņēmumi no ēkas Daugavpils 18. novembra ielā 208 pārdošanas – EUR 58 000.

LNS dome nolēma apstiprināt LNS 2019. gada budžeta 1. grozījumus ar:

- ieņēmumu daļu EUR 2 524 032;
- izdevumu daļu EUR 2 595 641.

Plānotais atlikums uz 1.01.2020 EUR 234 308.

Par LNS 2018. gada pārskatu

Sandra Gerenovska un Ilze Rože iepazīstināja ar LNS 2018. gada finanšu pārskatu.

LNS dome nolēma: apstiprināt LNS 2018. gada pārskatu:

- bilances aktīvs – pasīvs – EUR 1 838 093;

- ieņēmumi – EUR 3 240 854;

- izdevumi – EUR 3 139 805;

- ieņēmumu un izdevumu starpība – EUR 101 049.

LNS biedru statistika 2018. gadā

Ieskatu LNS biedru statistikā sniedza viceprezidente Brigita Lazda.

LNS dome nolēma: informāciju par LNS 2018. gada statistiku pieņemt zināšanai; uzdot visām reģionālo biedrību valdēm turpināt personu ar dzirdes zudumu, kuri nav LNS biedri, apzināšanu un iekļaušanu LNS; uzdot LNS valdei izstrādāt kārtību "Par LNS biedru uzņemšanu, to uzskaiti, izslēgšanu un LNS biedru grāmatiņām"; uzlabot un pilnveidot LNS biedru uzskaites datu bāzi, un noteikt kā atbildīgo par lēmuma izpildi LNS viceprezidenti Brigitu Lazdu. (*Plašāk par šo tēmu KS Nr. 5.*)

Par LNS reģionālo biedrību darbu 2018. gadā

Brigita Lazda informēja LNS domi par LNS biedrībās organizētajiem kultūras, izglītojošiem un brīvā laika pavadīšanas pasākumiem 2018. gadā.

Apkopota LNS RB informācija par 2018. gada pasākumiem. Visas biedrības strādā savu iespēju robežās.

Pasākumi sadalīti 3 lielās grupās: informatīvi un izglītojoši, kultūras un izklaides un citi pasākumi.

Surdocentra jaunumi

Noslēgti līgumi par dzirdes aparātu piegādi

4. aprīlī, SIA "LNS Surdotehnikās palīdzības centrs" parakstīja līgumu par dzirdes aparātu iegādi 2019. – 2021. gadam ar SIA "ReTone" un "Ortogama".

"ReTone" piegādās REXTON (Vācija) firmas aizauss dzirdes aparātus 3. un 5. dzirdes zuduma pakāpei, savukārt "Ortogama". 4. dzirdes zuduma pakāpei piedāvās firmas "ReSound" (Dānija) ražotos aparātus. ▲

Dzirdes aparātu lietotājiem

Speciālās baterijas varat iegādāties un pieprasīt visās Latvijas Pasta nodaļās, Mēness un Benu aptiekās, kā arī Surdotehnikās palīdzības centros (SPC).

Iegādājoties dzirdes aparāta baterijas uz vietas SPC pakalpojuma sniegšanas vietās Rīgā, Ventspilī, Liepājā, Rēzeknē un Daugavpilī, LNS biedriem, uzrādot apliecību un nomaksājot biedra naudu par pašreizējo gadu, tiek piešķirta 10 % atlaide. Piedāvājam "Bernafon" (Vācija) un "Rayovac" (Lielbritānija) firmas baterijas. Viena bateriju komplekta cena – 4, 20 EUR. ▲

Inese Immure

Modinātājpulksteņi ar vibrēšanas funkciju plašā izvēlē

Piedāvājam dažāda veida modinātājpulksteņus cilvēkiem ar dzirdes zudumu, gan maza izmēra - "kabatas", gan galda pulksteņus.

Iegādājoties speciālo modinātājpulksteņi, LNS biedriem, uzrādot apliecību un nomaksājot biedra naudu par pašreizējo gadu, tiek piešķirta 10 % atlaide. ▲

Rokas pulkstenis

Vibra Lite 8
75 eiro

Kabatas pulkstenis

Amplicomms TCL250
40 eiro

Sonic Shaker
40 eiro

Travel Tim
40 eiro

Galda pulkstenis ar vibrospilvenu

Bellman Clasic
60 eiro

Bellman Pro
80 eiro

Amplicomms
TCL410 60 eiro

Travel Tim
80 eiro

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Visvairāk pasākumu organizēts Rīgas RB – 407. Seko Liepājas RB ar 168 un Kuldīgas RB ar 170 aktivitātēm

Vislielākais apmeklētāju skaits ir Rēzeknes RB – 11,36 %, vismazāk ir Ventspilī – tikai 4,19 % un Kuldīgā – tikai 4,48 %.

Visvairāk apmeklē informatīvos un izglītojošos pasākumus, bet Kuldīgas RB vairāk patīk sports, veselība, atpūta, krustvārdu mīklas. Biedriem visumā zūd interese par kultūras un izklaides pasākumiem

Iecienītas interešu klubu nodarbības – organizētas 343 reizes, iknedēļas jaunumu apskati notikuši 300 reizes, tematiski pasākumi – 221 reizi, sarunas par nedzirdīgo dzīvi – 111 reizes. Vismazāk organizē filmu demonstrējumus, izstādes, pieredzes apmaiņas braucienus un atpūtas pasākumus.

Populāri ir iknedēļas laikrakstu un žurnālu jaunumu apskati, patīk amatiermākslas aktivitātes, interešu klubi, ekskursijas.

Reti sastopamas aktivitātes: pieredzes apmaiņas, viktorīnas, sadarbība ar citām organizācijām.

Pašvaldības piešķirtais finansējums biedrībām: Vislielākos finanšu līdzekļus ieguvusi Rēzeknes RB – EUR 3150, Smiltenes RB – EUR 3065, Kuldīgas RB – EUR 2400, Liepājas RB – EUR 1642, Rīgas RB – EUR 1182,40. Sadalījumā uz vienu biedru vislielākais finansējums ir Smiltenes RB – EUR 47,15, tad Kuldīgas RB – EUR 32,88, Rēzeknes RB – EUR 30,58.

Par LNS Jauniešu centru

LNS Jauniešu centrs darbojas no 2015. gada. Arī Jauniešu centrs LNS iesniedza atskaiti par savu darbu. Daži fakti par to!

Jaunieši organizējuši dažādas apmācības un sporta aktivitātes. Piedalījušies dažādos projektos. Gada laikā notikuši 43 pasākumi. Kopējais apmeklētāju skaits ir 897. Vidējais apmeklētāju skaits vienā pasākumā – 21.

Uz 2019. gada 1. janvāri Jauniešu centram uzskaitē ir 90 biedri.

Jaunieši paši organizē dažādas izglītojošas aktivitātes – seminārus, lekcijas, dažādas apmācības un kultūras pasākumus. Piedalās festivālos un citos LNS sarīkojumos.

Populāri ir tematiskie pasākumi, spēļu vakari, tikšanās, sadarbības ar citām jauniešu organizācijām.

Secinājumi par LNS biedrību darbu 2018. gadā.

Svarīgi ir uzrunāt ikvienu biedru, piedāvājot interesantus, daudzveidīgus un arī jaunus saturā un formā pasākumus, kā arī aicināt savus biedrus piedalīties pasākumu organizēšanā.

Vajadzētu vairāk pieaicināt nozaru speciālistus un organizēt lekcijas, lai nedzirdīgie gūtu pilnvērtīgu informāciju zīmju valodā un varētu līdzdarboties, kā, piemēram, uzdotot jautājumus un piedalīties diskusijās.

Vairāk pievērsties nedzirdīgo kultūras attīstībai biedrībās uz vietas (uzstāšanās savā vai citā biedrībā, pilsētā, dalība radošās aktivitā-

tes, izstādes u.c.).

Maz organizēti pieredzes apmaiņas braucieni uz LNS reģionālajām biedrībām;

Joprojām darbošanās notiek izolēti no citiem – minimāla sadarbība ar citām nevalstiskām organizācijām.

Interesēties vairāk vajadzētu par citu NVO vai iestāžu rīkotajiem bezmaksas pasākumiem, lekcijām u.c. Svarīgi ir kopīgi ar mūsu biedriem šos pasākumus apmeklēt.

LNS dome nolēma:

1. Informāciju par RB darbu 2018.gadā pieņemt zināšanai.

2. Izteikt LNS reģionālo biedrību valdēm un LNS Jauniešu centram pateicību par veikto darbu.

3. Uzdot LNS reģionālo biedrību valdēm vairāk piesaistīt lektoros no valsts, pašvaldību un citām institūcijām, kā arī vairāk sadarboties ar nevalstiskajām organizācijām (NVO) un citām organizācijām.

4. Noteikt LNS viceprezidenti Brigitu Lazdu kā atbildīgo par lēmuma izpildi.

Dažādi jautājumi

Notika domu apmaiņa par LNS 100 gadu jubilejas pasākuma organizēšanu 2020. gadā un par LNS 100 gadu jubilejai veltītās grāmatas sagatavošanu un izdošanu. ▲

LNS domes materiālos ielūkojās:
Ilze Kopmane

Sākumu lasiet 1. lpp. "Surdotulka pakalpojumi"

Surdotulka pakalpojums saskarsmes nodrošināšanai ir līdz 120 stundām 1 klientam gadā saziņai ar citām fiziskām un juridiskām personām, piemēram, firmas, valsts iestādes, pašvaldību iestādes u.c. atbilstoši klienta uztveres un komunikācijas spējai.

Surdotulka pakalpojumus var pieņemt: ārstniecības pakalpojumu saņemšanai, stājoties darbā, pārrunas ar darba devēju, sadzīves problēmu risināšanā, ārkārtas situācijās, vērstoties pašvaldībā, sociālos dienestos un citās valsts institūcijās u.c.

LNS RC sniedz pakalpojumus arī bērniem. Nedzirdīgo bērnu vecāki var izmantot surdotulku pēc skolas, piemēram, ārpusskolas nodarbībās – bērnu mākslas skolās, skolēnu interešu centru pasākumos, dažādos pulciņos, sporta nodarbībās u.c.

Neparedzētos un ārkārtas gadījumos (dabas stihija, ugunsgrēks, nelaimes gadījums un iepriekš neparedzēti apstākļu gadījumā) ir jāsaazinās ar surdotulku – operatoru, bet ārpus darba laika vai brīvdienās var izmantot šādus ārkārtas telefona numurs, var zvanīt vai sūtīt sms: 29156844, 26184246, kā arī uz 112.

Ja pakalpojums tiek sniegts ārpus sabiedriskā transporta darba laika no pl. 7 – 20:00, tad klients pats apmaksā surdotulka ceļa izdevumus, kas viņam radās, izmantojot taksometra pakalpojumus vai surdotulka privāto transportu.

Nedzirdīgie var arī izvēlēties sev vēlamu tulku, kas dzīvo tuvak klienta dzīvesvietai vai pakalpojuma sniegšanas vietai, kā arī var izmantot **surdotulka pakalpojumu attālināti caur Skype: tulki@2001.**

2018.gadā surdotulka pakalpojumus visā Latvijā sniedza 42 surdotulki, pakalpojumu saņēma 1241 klients 40495 stundu apjomā.

Surdotulka pakalpojums izglītības programmas apguvei tiek nodrošināts līdz 480 akadēmiskajām stundām 1 studentam vienā mācību gadā. Šo pakalpojumu var saņemt dzirdes invalīdi, kuri vēlas iegūt profesionālo pa-

matizglītību, profesionālo vidējo izglītību vai augstāko izglītību.

Šobrīd pakalpojumi tiek sniegti – Rīgas Mākslas un Mediju tehnikums, Valmieras Mākslas vidusskola, Malnavas koledža, Rīgas Valsts tehnikums, Smiltenes tehnikums Alsviķu filiāle, SIVA Jūrmalas profesionālā vidusskola, Priekule tehnikums, Rīgas Tehniskā universitāte, Latvijas Universitāte, Baltijas starptautiskā akadēmija, Rīgas Stradiņa universitātē, Alberta koledža.

2018. gadā pakalpojumu saņēma 40 studenti 4628 stundu apjomā, un pakalpojumu sniedza 27 surdotulki.

Pieteikumus uz surdotulka pakalpojumu Rīgas reģionā reģistrē surdotulks – operators, bet citos reģionos surdotulks, un vienojas ar klientu par pakalpojuma izpildes laiku. Pieteikšanās caur surdotulku – operatoru notiek darbadienās no pl. 8.30 – 17.

Pieteikumus pēc pl. 17 var sūtīt visu diennakti uz e-pastu: help@lns.lv, bet atbilde par pakalpojuma pieteikumu tiks sniegta nākamajā darbadienā. Sazinoties elektroniski, klientam veicot pasūtījumu pakalpojumu saņemšanai ir jānorāda šāda informācija: vārds, uzvārds, klienta kartes Nr., kontaktinformācija, informācija par nepieciešamo surdotulka pakalpojumu – datumu, laiku, precīzu vietu, adresi, tulkošanas tēma.

Surdotulku darba laiks no 8.30 līdz 17. Bet var vienoties par citu pakalpojuma laiku un arī brīvdienām. Informāciju, kuri tulki strādā ārpus minētā laika un brīvdienās, var iegūt pie surdotulka – operatora Rīgā.

Šobrīd LNS RC strādā 39 tulki, no tiem uz pilnu slodzi strādā tikai 20 tulki.

Lai saņemtu surdotulka pakalpojumus klientam obligāti jābūt nokārtotai "zaļai kartei" un pakalpojumu klienti var saņemt visā Latvijā. Sīkāku informāciju par surdotulka pakalpojumiem varat skatīties LNS RC mājaslapā: www.rc.lns.lv. ▲

Sarmīte Biščuha, LNS RC Zīmju valodas tulku nodaļas vadītāja

Lai veicas projektu realizācija!

Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments atbalstījis LNS projektu "Serāls uz skatuves – "Nedzirdīgie arī raud"". Kultūras projektu finansēšanas konkursā bija iesniegti 284 projektu pieteikumi, bet finansējumu saņēms 147 – starptautiskā LNS projekta 1000 EUR apmērā.

Minētais Latīņamerikas deju uzvedums tiks iestudēts par godu LNS kultūras nama "Rītausma" 50 gadu jubilejai. Tas tiks parādīts nedzirdīgiem cilvēkiem vislabāk uztveramā veidā – nedzirdīgo zīmju valodā. Pirmizrādi paredzēts parādīt 2019. gada 19. jūnijā LNS k/n "Rītausma" (Kandavas iela 27, Rīga). Tās mērķis ir ieinteresēt Latvijas nedzirdīgo kopienas ļaudis darboties savas kultūras uzturēšanā, iesaistoties LNS amatierkolektīvos.

Starp Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentā konkursam iesniegtajiem 69 projektiem, tika apstiprināti 25, tajā skaitā arī LNS projekts "Intervence: stereotipi un vardarbība pret sievieti". Tā mērķis ir veicināt Rīgas pilsētā dzīvojošo izpratni par stereotipiem un mazināt vardarbību pret sievieti kā diskriminācijas veidu, sekmēt nedzirdīgo cilvēku integrāciju un saliedētas sabiedrības veidošanos valstī.

Projektā paredzēts veikt pētījumu par nedzirdīgo cilvēku izpratni par vardarbību pret sievieti; organizēt praktisko semināru "Vardarbība pret sievieti kā viena no diskriminācijas formām. Stereotipi"; organizēt informatīvo kampaņu "Kas Tev

jāzina par vardarbību" un paneldiskusiju "Vardarbībai "NĒ"". Projekta realizācijas laikā tiešs atbalsts tiks sniegts 500 nedzirdīgiem cilvēkiem, kas dzīvo Rīgas pilsētā un 10 Rīgas pilsētā dzīvojošiem LNS darbiniekiem un aktīvistiem.

Alūksnes novada pašvaldībai LNS iesniedza projekta "Rūpes par veselību sākas ar veselīgu uzturu un sportu!" pieteikumu, un Alūksnes novada dome pieņēmusi lēmumu iesniegto projektu apstiprināt par visu pieprasīto līdzfinansējuma summu 598,19 EUR apmērā.

Projekta ietvaros plānots organizēt nūjošanas un veselīga uztura studijas nodarbības, iesaistot tajās Alūksnes pilsētā un novadā dzīvojošos 25 nedzirdīgos cilvēkus. Nodarbības sāksies maijā, savukārt, aprīlī notiks sagatavošanās darbi nodarbībām: materiāltehniskā nodrošinājuma (nūjas, virtuves piederumu komplekts utt.) iegāde aktivitāšu ieviešanai, personāla piesaiste, līgumu slēgšana utt. Projekta ietvaros SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" kā sadarbības partneris nodrošinās informatīvo, organizatorisko, metodisko un finansiālo atbalstu.

Šobrīd notiek līgumu slēgšanas procedūras ar Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentu un Alūksnes novada pašvaldību par augstākminēto atbalstīto projektu realizēšanu.

Par vairākiem citiem iesniegtajiem projektiem – nākamajā KS numurā – maijā. ▲

Karīna Pavlova

Jaunieši atkal var piedalīties projektā "PROTI UN DARI!"

2019. gada 20. februārī noslēgts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas līgums starp Latvijas Nedzirdīgo savienību un Pēc Rīgas domes Labklājības departamentu par 40 jauniešu ar dzirdes traucējumiem iesaistīšanu projekta "PROTI un DARI!" īstenošanā līdz 2020. gada 30. septembrim.

Projekta "PROTI un DARI!" mērķis ir attīstīt mērķgrupas jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, to skaitā aroda apguvē pie amata meistara, NVA vai Valsts izglītības attīstības aģentūras īstenotajos

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

Jauniešu garantijas projektu pasākumos vai NVA īstenotajos aktīvajos nodarbinātības vai preventīvajos bezdarba samazināšanas pasākumos, kā arī NVO vai jauniešu centru darbībā.

Ko dara iesaistītie jaunieši šajā projektā? Katrs iesaistītais jauniešis individuāli saņem programmas vadītāja un mentora atbalstu, kā arī nodrošināts ar citiem atbalsta pasākumiem. Balstoties uz jaunieša prasmi un interesēm, viņam tiek izstrādāta individuālo pasākumu programma, piedāvājot piemērotu atbalstu, ietverot tādas aktivitātes kā, piemēram, neformālās un ikdienas apmācības, speciālistu konsultācijas (psihologs, karjeras konsultants u. c., izņemot ārstniecības personālu), dalība pasākumos (nometnes, semināri, sporta aktivitātes, kultūras pasākumi), brīvprātīgais darbs, iesaiste nevalstisko organizāciju un jauniešu centru aktivitātēs. Notiks profesijas specifikas iepazīšana, to skaitā vizītes uzņēmumos, lai izvēlētos iegūt profesionālo kvalifikāciju vai apgūt ardu pie amata meistara, iesaiste vietējās sabiedriskajās aktivitātēs, specifiski pasākumi mērķa grupas jauniešiem ar invaliditāti. Katrs jauniešis, īstenojot savu individuālo pasākumu programmu, var tikt iesaistīts projektā līdz 9 mēnešiem.

Šajā projektā ar jauniešiem ar dzirdes traucējumiem strādās divi programmu vadītāji (**Ivars Kalniņš un Ārija Medne**) un astoņi mentori (Vita Alksne, Arta Birzniece – Siliņa, Sandra Gutāne, Maira Bruže, Krista Blīgzna, Kristaps Legzdīņš, Lilita Logina un Madara Indriksone), kas apguvuši obligāto apmācību kursu.

Ja esi jauniešs vecumā no 15 līdz 29 gadiem, ja tu nestrādā, nemācies, neapgūsti ardu, neesi reģistrējies NVA kā bezdarbnieks, nāc un piesakies projektam "PROTI un DARI!".

Tev būs iespēja apgūt jaunas prasmes un iemaņas, izmantot personīgā mentora palīdzību, saņemt no speciālistiem konsultācijas un nodrošinošu informāciju zīmju valodā, atrast atbilstošu darbu un veikt vēl daudzas citas interesantas aktivitātes.

Pieteikšanās atbalstam projektā "PROTI un DARI!" pie programmas vadītājiem: Ivara Kalniņa (26869512, ivars.kalnins@lms.lv) vai Ārijas Mednes (26445359, arija.medne@lms.lv) Elvīras ielā 19, 6.kabinetā vai arī personīgi pie augstāk minētajiem mentoriem.

"PROTI un DARI!" ir Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada plānošanas perioda darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos Jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" projekts, kuru īsteno Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra sadarbībā ar Latvijas pašvaldībām. ▲

Mūžu dzīvo, mūžu mācies

Līdz studiju uzsākšanai SIVA koledžā var teikt, ka par tulka darbu un zīmju valodu viņa zina gandrīz visu. Tomēr nolēma mācīties vēl. Jā, ir vietā jautājumi – kāpēc tāds lēmums un kas ir iegūts? It īpaši tāpēc, ka viena augstskola jau bija absolvēta.

Par to pārdomās ar KS dalās diplomētā

latviešu zīmju valodas tulce BRIGITA LAZDA (viņa arī RC Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītāja un LNS viceprezidente).

Neviens nekad nevar visu zināt

Tāpat ir ar zīmju valodu. Vienmēr pastāv iespēja apgūt kaut ko jaunu un pilnveidot esošās zināšanas. Protams, pamatā ikdienā lietotās zīmes man zināmas, tomēr dažas mācījos no jauna. Reizēm manas zīmes atšķiras no pasniedzēju mācītām, jo tulkiem, kuri līdzīgi man auguši nedzirdīgu vecāku ģimenē, nāk līdzī sava zināšanu bagāža un tās zīmes, ko mūsu cilvēki lieto ģimenē un arī nedzirdīgo sabiedrībā.

Zīmju valodas apmācību programmā apguvām šādas tēmas: zīmju valodas gramatika, īpašības vārdi, lauki un pilsēta, sadzīve, mājturība, māksla, izglītība, veselība, sports, automehānika u.c. Ļoti plašs spektrs, tā ka katrs varēja kaut ko iemācīties vai atcerēties to, kas piemirsies.

Tulka darbs ir daudzveidīgs, bez ikdienas rutīnas

Ir daudzas situācijas, no kurām var kaut ko iemācīties. Tādas veidojas, piemēram, dažādās sanāksmēs, psihologa konsultācijās, radošās pašizpaušmes grupu nodarbībās, visādos pasākumos, izrādēs. kā arī citās sadzīves jomās. Darba procesā nevar izvēlēties, kam un ko tulkot, – tas vienkārši jā dara, ja klientam nepieciešams.

Man pašai patīk tulkot psihologa nodarbībās, kā arī tādos gadījumos, kur var gūt jaunu darbam nepieciešamu informāciju. Jebkurš tulkošanas process ir interesants.

Domājot par jaunpienākušiem tulkiem

Neesmu ne pasniedzēja, ne eksperte, lai novērtēt tulkus zīmju valodas līmeni un prasmes. Tāpēc jau LNS ir izveidota Atestācijas komisija, kura piešķir tulkiem attiecīgas kategorijas.

Skaidrs ir tas, ka, mācoties 2 gadus, nav iespējams pilnvērtīgi apgūt zīmju valodu, ja studijas uzsāktas bez priekšzināšanām. Būtu jā mācās vismaz 4 gadi, kā tas ir citur Eiropā. Piemēram, Anglijā tulki studē pat 6 gadus, padziļināti apgūstot terminoloģiju medicīnā, jurspridencē utml., lai var tulkot valsts tiesībsargājošās iestādēs, tiesās, policijā, pie notāra utt.

Tāpēc LNS jau rosinājusi jautājumu par surdotulka profesijas padziļinātu apgūšanu augstskolas līmenī.

Mēs katrs esam tik dažāds

Katram ir savas vājās un stiprās puses. Lai iemācītos perfekti zīmju valodu, tulkam pašam daudz jāstrādā individuāli, nepātraukti jāpilnveido profesijā nepieciešamās zināšanas un prasmes. Jāiet laikam līdz, jā mācās jauni termini, jāapmeklē dažādi nedzirdīgo pasākumi utt. Manuprāt, jā mācās visu mūžu.

Nedzirdīgajiem ir arī dažāds izglītības līmenis, un tulkam jāizvērtē, vai tulkot sinhroni vārds vārdā vai tomēr vienkāršotā dabiskā zīmju valodā. Svarīgs ir rezultāts, lai nedzirdīgais izprot nodoto informāciju.

LNS Rehabilitācijas centra sociālie rehabilitētāji un sociālie darbinieki māca saviem klientiem prasmi komunicēt ar dzirdīgu cilvēku, ja nav klāt tulka. Un ir bijuši ļoti veiksmīgi gadījumi, kad nedzirdīgais pats tiek galā saziņā ar dzirdīgu cilvēku.

Daudzi nedzirdīgie ir saņēmuši tehnisko palīdzību – vizuālās saziņas ierīci (planšetīti). Tas ir labs aizvietotājs, ja tulks nav pieejams tagad, te un tūlīt. Rīgā tulks – operators pieejams darba dienās.

Tulkam bieži jāpilda arī konsultanta, padomdevēja loma.

Šos pienākumus nevar nodalīt. Katru dienu un reizi tulks ir arī kā padomdevējs un konsultants. Jebkurā tulkošanas procesā ir tā, ka iztulkoto tekstu vēl un vēlreiz klientam jāizskaidro, lai pārliecinātos, ka viņš visu saņēmis pareizi.

Un tomēr mums, tulkiem, jābūt tikai nedzirdīgā cilvēka "ausīm". Lēmums un pēdējais vārds vienmēr pieder pašam klientam. ▲

Foto: no B.Lazdas personiskā arhīva

Zināšanai!

Ja vēlaties apgūt interesanto un neparasto latviešu zīmju valodas tulka profesiju, pasekojiet informācijai Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) mājaslapā: www.siva.gov.lv

Līdz šim koledžu absolvējuši 67 tulki, un daļa no tiem strādā LNS Rehabilitācijas centrā.

Arī šogad SIVA plāno uzņemt studentus surdotulka programmā. Nākamo studentu testēšana un pārrunas ar viņiem notiks jūlijā/augustā.

Kontakti: tel. 29466508; e-pasts: siva@siva.gov.lv

Notiek kopsapulces Kurzemē un konferences Vidzemē

Kurzemes biedrību kopsapulces

23. martā LNS KULDĪGAS biedrības kopsapulcē sanākušie biedri ļoti atzinīgi novērtēja līdzšinējās valdes paveikto un īpaši pateicās valdes loceklei Žanetei Škaparei par nesavtīgo darbu dažādu pasākumu organizēšanā un projektu sagatavošanā.

Turpmāk biedrību, kas apvieno 73 biedrus, vadīs **Vilhelmīne Vincinska**, par kuru biedri vienprātīgi atdeva savas balsis. Jaunajā valdē darbosies arī **Juris Ozoliņš, Ligita Liepiņa, Edgars Pūce, Raimonda Tabaka**.

Uz klātesošo jautājumiem atbildes sniedza LNS prezidente Sandra Gerenovska un viceprezidentes Inese Immure un Brigita Lazda.

Arī LNS VENTSPILS biedrības biedri 23. martā savā kopsapulcē atzinīgi novērtēja priekšsēdētājas **Ievas Geiges-Preiss** darbu (*intervija ar viņu būs KS 5. nr.*).

Turpmākos 2 gadus biedrības darbu leva vadīs kopā ar jauno valdi – **Inu Rutkovsku, Jeļenu Uljanovu, Lauru Igarī, Raimonu Rudzāju**. Ventspils biedrība apvieno 40 biedrus.

24. martā LNS LIEPĀJAS biedrības 25. kopsapulce vienprātīgi ievēlēja jaunu priekšsēdētāju – **Ilzi Jaunzemi**, kas bija vienīgā kandidāte.

Līdzšinējā vadītāja **Gundega Paņko**, kas vadīja biedrību 28 gadus, turpmāk darbosies kā valdes locekle. Vēl valdē ievēlēti **Gunta Vazdiķe, Jānis Skudra, Ainārs Ostvalds**.

Klātesošos biedrus vairāk interesēja jautājumi par surdotehnisko palīgīdzekļu saņemšanas kārtību un esošais piedāvājums.

Kopsapulce sākās ar jaunā biedrības karoga atklāšanu. Tās autore ir biedrības biedre Diāna Greneviča. Karogs tapis par pašu biedru saziemojumu. Līdz šim biedrība pasākumos izgāja ar Jura Spēkais-Spēkaiņa gatavoto koka vimpeli.

Lielākā Kurzemes biedrība apvieno 95 biedrus.

Vidzemes biedrību konferences

13. aprīlī notika divu Vidzemē izvietoto LNS biedrību konferences Valmierā un Smiltēnē.

LNS VALMIERAS biedrībai tā bija jau 41. konference. To apmeklēja visi izvirzītie 19 delegāti, un viņi līdzšinējās valdes padarīto 2 gadu garumā novērtēja ar "labi". Valmieras biedrība apvieno 86 biedrus, no tiem 16 ir Cēsu grupā, 7– Limbažu un 63 biedri Valmieras grupā.

Priecē, ka visi Valmieras nedzirdīgie biedri darbspējīgā vecumā strādā! Patīkami, ka Valmieras biedrība joprojām izceļas ar neparastām un daudzveidīgām izziņas bagātām ekskursijām pa Latviju un Valmieras apkārtnē.

Biedrība lepojas ar savu biedru Arti Mežinski, kas tikko pabeidza Priekļu tehnikumu un ieguva autoatslēdznieka diplomu.

Biedrības darbu arī turpmāk vadīs **Dace Lāce**, kura priekšsēdētājas amatā nenogurstoši strādā jau no pagājušā gadsimta 60. gadu beigām! Viņai palīdzēs valde nu jau kuplākā sastāvā: **Irina Jirgensone, Igors Kurzenkovs, Sintija Kārklīņa, Dace Meņģele, Artis Mežinskis un Alvis Vestfāls**.

Biedrus interesēja arī surdotehnikas jaunumi, ar kuriem iepazīstināja LNS viceprezidente Inese Immure.

LNS SMILTENES biedrības 29. konferences dalībnieki līdzšinējās valdes darbu 2 gadu garumā novērtēja ar "labi". Biedrība apvieno 66 biedrus, no kuriem 29 ir Alūksnes grupā, 27 – Smiltēnes un 10 Jaunpiebalgas grupā. Smiltēnieši aktīvi sadarbojas ar citām NVO un vietējām pašvaldībām, piedalās dzirdīgo pasākumos un notiek jaunu biedru piesaiste.

Biedrības darbu arī turpmāk vadīs **Anita Ceple**, kura priekšsēdētājas amatā ir no 2013. gada. Viņai palīdzēs valde šādā sastāvā: **Lida Šilinska, Ingrida Ozola, Līga Kalnīte, Ritma Egle, Andris Cvetkovs un Sofija Cīrule**. ▲

Sagatavoja: LNS Informācijas nodaļa
Foto: Inese Immure

Atskats uz Dienas centra aktivitātēm ziemas periodā

Garajos ziemas mēnešos Dienas centrs "Rītausma" piedāvāja klientiem jaunas interesantas nodarbības un pilnveidoja jau esošās nodarbības, kuras pieejamas ikvienam centra klientam.

Dienas centra klientiem bija bezmaksas iespēja uz vietas mūsu centrā pārbaudīt glikozes un holesterīna līmeni, prieks par to, ka atsaucība bija tiešām ļoti liela un mazās Dienas centra telpas kļuva par šaurām. Speciāliste individuāli katram sniedza ieteikumus, ko darīt tālāk, ja kāds no šiem rādītājiem pārsniedz noteikto līmeni.

Dejo vesels!

Nelielai klientu grupai (līdz 10 cilvēkiem) bija iespēja iziet deju terapijas nodarbības kursu terapeites Irinas Panovskas vadībā. Ko dod deju terapija cilvēkam? Deju kustības uzlabo ikviena fizisko, emocionālo, kognitīvo (uztvere, atmiņa, domāšana) un sociālo veselību.

Deju procesā rodas vide, kurā iespējams radoši izpaust savas domas, jūtas, tā panākot izmaiņas kustību stilā, emocionālajā stāvoklī un domāšanas veidā. Nodarbību ievadā un nobeidumā vienmēr notika pārrunas ar katru klientu.

Nodarbībās tika izmantoti palīgmateriāli (audumi, lakati, bumbas u.c.). Šajās nodarbībās katrs atklāja par sevi jaunas lietas. Pats galvenais – dažus klientus ieraudzījām pavisam citādus nekā līdz šim viņus bijām iepazīnuši, – par to ir neaprstājams prieks. Pateicos visiem klientiem, kuri nenobijās un nāca uz šīm nodarbībām līdz galam, jo arī bija tādi, kuri pēc pirmās nodarbības pazuda.

Olimpiskā centra apmeklējums

Otrs lielākais notikums senioriem pēc 55 gadu vecuma bija iespēja bez maksas 8 reizes apmeklēt ūdens aerobikas nodarbības šajā centrā.

Pirmajā reizē pieteicās un ar tulku devās uz pirmo nodarbību četri drosminieki. Vienas nodarbības ilgums ir 45 minūtes, kuras laikā kopā ar treneri baseinā notiek aktīva vingrošana. Pēc nodarbības ir iespēja nedaudz vēl papildēt vai pasildīties saunā.

Neskatoties, ka laukā valdīja ziemas aukstums, klienti aktīvi izmantoja šo iespēju kopā ar tulku devās uz nodarbībām. Arī ar šiem klientiem es ļoti lepojos, jo viņi pieņēma jaunu izaicinājumu savā ikdienā. Nākamā grupa

pa sešu cilvēku sastāvā Olimpisko centru kopā ar tulku apmeklēs maijā. Ja jūs vēlaties apmeklēt 8 bezmaksas ūdens aerobikas nodarbības, lūdzu piesakīties Dienas centrā pie darbiniecēm.

Ja sports un kustēšanās nav pie sirds...

Var izmēģināt jaunu nodarbību Edītes Brences vadībā – gleznot uz audekla ar eļļas krāsojumiem un krāsām. Sākumā atsaucība nebija liela, bet beigās interesentu loks auga un ikviens vēlējās radīt kādu gleznu.

Ja sports un kustēšanās nav pie sirds...

Tagad šīs gleznas rotā Dienas centru, un ikvienam 8.martā bija iespēja šīs gleznas redzēt Rītausmas foajē. Ja arī jūs vēlaties izmēģināt roku gleznošanā, laipni aicināti Dienas centrā.

Tagad šīs gleznas rotā Dienas centru, un ikvienam 8.martā bija iespēja šīs gleznas redzēt Rītausmas foajē. Ja arī jūs vēlaties izmēģināt roku gleznošanā, laipni aicināti Dienas centrā.

Jaunu nodarbību cikls – Cigun

Tagad pavasarī Dienas centrs piedāvā Cigun vingrošanu. Kas tas ir? Cigun ar 5000 gadu senu vēsturi nāk no Ķīnas medicīnas ar iedarbīgu zināšanu kompleksu. Šie vingrojumi ir ļoti vienkārši izpildāmi un neprasa īpašu

Panākums!

LNS biedre **DIĀNA GRENEVIČA**, Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūta 3. kursa studente, ar savu darināto tērpu kolekciju «VĒSAIS IZAIČINĀJUMS» ieguvusi 3. vietu RTU studentu modes skatē "Ķīpsalas pavasaris 2019".

Apsveicam!

Pateicība

Liels paldies NIAF „Klusums fonda vadītājam Guntaram Beisonam par sagādāto bērnu produkciju Dienas centra "Rītausma" ģimenēm, kurās aug mazi bērniņi. Tāpat tika iepriecināti dienas centra klienti ar saldiem našķiem, kuri ikdienā sarūpētos gardumus varēs baudīt pie tējas vai mūsu mazajos kopā būšanas svētkos!

Dienas centra "Rītausma" kolektīvs

sagatavotību, lokanību, priekšzināšanas vai vecuma ierobežojumu.

Vingrojumu pozitīvais efekts izpaužas dažādos veidos, bet īsumā var tikt raksturots kā veselības uzlabošana un dzīvesprieka paugstināšana. Vingrojumu efekts ir pierādīts arī mūsdienu zinātniskajos pētījumos. Latvijā Saulainā Cigun virzienu ir ieviesis Latvijas Austrumu vingrošanas asociācijas prezidents, ārsts, rakstnieks un Cigun skolotājs Igors Kudrjavcevs.

26. martā notika pirmā nodarbība. Dalībnieki bija apmierināti! ▲

Gunta Birnīte

Foto: Gunta Birnīte, Edīte Brence

RĪGAS DOMES
LABKLĀJĪBAS
DEPARTAMENTS

Par zīmju valodas speciālistu sagatavošanu

Latvijas Nedzirdīgo savienība 1. aprīlī nosūtījusi vēstuli Izglītības un zinātnes ministrijai, Labklājības ministrijai, Saeimas Sociālo un darba lietu komisijai, Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai.

Tajā izteiktas bažas par nenoteikto situāciju zīmju valodas speciālistu sagatavošanā darbam ar cilvēkiem ar dzirdes zudumu. Tie ir zīmju valodas tulki jeb surdotulki, nedzirdīgie tulki, zīmju valodas skolotāji un zīmju valodas/ nedzirdīgo pētnieki.

Latvijā līdz šim sagatavoti tikai surdotulki, kas varēja iegūt 1. līmeņa profesionālo augstāko izglītību Sociālās integrācijas valsts aģentūras (SIVA) Koledžā par valsts budžeta līdzekļiem. Tomēr arī šajā jomā pašlaik ir neskaidrība par turpmākām tulkus studiju iespējām.

Atšķirībā no citām tulkutulkotāju programmām (piemēram, Ventspils Augstskolā un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā), kas sagatavo tulkus un tulkotājus uz svešvalodām (angļu, krievu un vācu) četru gadu ilgās profesionālās bakalaura izglītības programmās, zīmju valodas, kas ir patstāvīga valoda ar būtiski atšķirīgu komunikācijas veidu (vizuāls, nevis rakstisks vai mutisks), tulki tiek sagatavoti vien četru semestru programmā, kas liek apšaubīt šīs izglītības programmas absolventu spēju patstāvīgi un kvalitatīvi strādāt šajā jomā.

Kvalificēti, profesionāli zīmju valodas tulki nepieciešami, lai personas ar dzirdes invaliditāti varētu dzīvot neatkarīgi un pilnvērtīgi.

gi piedalīties visās dzīves jomās.

Šobrīd LNS kapitālsabiedrība SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" nodarbina 39 tulkus, no tiem 30 ir surdotulka kvalifikācija, un vēl divi apgūst programmu "Surdotulks". Lai apmierinātu pieprasījumu pēc surdotulka pakalpojuma esam spiesti pieņemt darbā bez surdotulka kvalifikācijas.

LNS vērs uzmanību uz to, ka nepieciešamie speciālisti darbam ar nedzirdīgiem cilvēkiem netiek sagatavoti.

Latvijā līdz šim netiek sagatavoti zīmju valodas skolotāji, zīmju valodas pētnieki, netiek piedāvātas zīmju valodas apmācība citiem speciālistiem, kuru darbs saistīts ar nedzirdīgiem cilvēkiem.

Pat topošos zīmju valodas tulkus apmāca speciālisti bez speciālas augstākās izglītības zīmju valodas pedagoģijā. LNS pauž bažas par to, kā šādā situācijā var nodrošināt izglītības iegūvi latviešu zīmju valodā. Kā var tikt ievērotas nedzirdīgo bērnu tiesības uz savu dzimto valodu?

Nedzirdīgie cilvēki ir īpašā situācijā – no vienas puses, viņi ir cilvēki ar invaliditāti, bet, no otras puses, – valodas un kultūras minoritāte. Tieši tāpēc arī ANO Konvencijā par personu ar invaliditāti tiesībām 2. pantā

noteikts, ka jēdziens "valoda" ietver arī zīmju valodu.

Nedzirdīgā bērna gadījumā īpaša aprūpe jāsaista ar zīmju valodu, lai nodrošinātu labvēlīgu vidi nedzirdīga bērna pilnvērtīgai attīstībai.

Tāpat speciālisti nepieciešami Valsts valodas likumā noteikto normu īstenošanai. Īpaši nepieciešami ir arī zīmju valodas skolotāji, kuri Latvijā netiek gatavoti.

Latvijā lielākā daļa no pasniedzējiem zināšanas zīmju valodas mācīšanā ieguvuši pašmācības ceļā. Tikmēr daudzu pasaules valstu universitātes piedāvā zīmju valodas un/vai nedzirdīgo studijas.

LNS pagājušā gada sākumā uzsāktas sarunas ar Latvijas Universitāti (profesores Inas Druvietes personā) un Izglītības un zinātnes ministriju par jaunas studiju programmas izveidi, kas paredzētu speciālistu sagatavošanu darbam ar nedzirdīgiem cilvēkiem, bet Izglītības un zinātnes ministrijas pārstāvja aizņemības dēļ tā arī sarunas nav devušas rezultātus.

LNS savā vizijā redz modeli, ka zīmju valodas speciālistus sagatavos universitātes līmeņa programmā (4 gadi) ar iespēju specializēties tulkošanā, pedagoģijā un pētniecībā.

LNS lūdz atbildīgās puses vienoties un sakārtot situāciju zīmju valodas speciālistu sagatavošanā, kā arī konsultēties ar Latvijas Nedzirdīgo savienību šo jautājumu izskatīšanā. ▲

Ja cilvēks nedzird un neredz

9. aprīlī LNS viceprezidente Inese Immure un LNS Rehabilitācijas centra Sociālās rehabilitācijas nodaļas vadītāja **Brigita Lazda** piedalījās sanāsmē par sadarbības ar Ziemeļvalstīm plānošanu nedzirdības – neredzības jomā.

To organizēja Ziemeļvalstu Ministru padomes birojs Latvijā. Biroja padomniece Daina Mežecka iepazīstināja klātesošos ar grantu programmām un citu atbalstu, ko var izmantot Ziemeļvalstu un Latvijas pieredzes apmaiņai saistībā ar nedzirdību – neredzību. Savukārt Ziemeļvalstu Labklājības centra vecākā padomniece nedzirdības – neredzības jautājumos Marija Kroica (Maria Creutz) informēja par aktuālo Ziemeļvalstu speciālistu sadarbību

nedzirdības – neredzības jomā.

Savā pieredzē nedzirdības – neredzības jomā dalījās arī Latvijas institūciju un organizāciju pārstāvji. Latvijā netiek piedāvāti atbilstoši pakalpojumi nedzirdīgi – nedzirdīgiem cilvēkiem, jo mums nav šādu speciālistu. Tāpat nav statistikas, cik šādu cilvēku ir Latvijā, jo valsts institūcijām ir tikai dati par cilvēkiem ar redzes invaliditāti – viņu ir ap 9 tūkstoši, un ar dzirdes invaliditāti – 2, 5 tūkstoši.

Arī Ziemeļvalstīs nav precīzu datu par nedzirdīgi – neredzīgo cilvēku skaitu. Pēdējais pētījums notika 1980. gadā Zviedrijā – no toreiz 8 miljoniem iedzīvotājiem 2 tūkstoši bija nedzirdīgi – neredzīgi. Tomēr viņiem tiek nodrošināti dažāda atbalsta pasākumi, tostarp

nedzirdīgo – neredzīgo tulka pakalpojums, un īpaši tehniskie palīgīdzekļi.

Nemot vērā Ziemeļvalstu pieredzi, M. Kroica ieteica izveidot kompetences centru ar spēcīgu speciālistu komandu, kas konsultētu speciālistus, kas strādā ar nedzirdīgi – neredzīgiem cilvēkiem visā Latvijā.

Tikšanās dalībnieki vienojās par semināra nepieciešamību ar Ziemeļvalstu nedzirdības-neredzības speciālistu piedalīšanos. Kā atzīmēja M. Kroica, duālās maņu traucējumu gadījumā nepieciešamas specifiskas zināšanas. Seminārs notiks oktobra otrajā nedēļā. To būs iespēja apmeklēt visiem interesentiem Paldies Daina Mežecka par šīs problēmas aktualizēšanu. ▲

Ko sēsīm Eiropā, to pļausim Latvijā

LNS biedrs Edgars Varslovs jau ir piedalījies 13. Saeimas vēlēšanās kā deputāta kandidāts un 2018. gada septembra “Kopsoli” izstāstījis savas politiskās nostādnēs un veicamos darbus. Tagad viņš kandidē Eiropas Savienības (ES) līmenī – uz Eiroparlamentu (EP). KS JAUTĀ!

invaliditātes kartes ieviešanu un statusa savstarpēju atzīšanu.

Protams, darbojoties ES līmenī būs jāsadarbojas ar ES līmeņa organizācijām – Eiropas Nedzirdīgo savienību (EUD) un Eiropas Forumu cilvēkiem ar invaliditāti (EDF), no citām valstīm ievēlētājiem EP deputātiem ar invaliditāti.

Vai tas maina jūsu politiskos mērķus un mērogus? Kādi tie būtu jums kā eirodeputātam?

Mērķis pamatā jau nemainās, tas paliek tas pats – ar savu pieredzi un zināšanām dot ieguldījumu tādas vides izveidē, kur personām ar invaliditāti nenāktos saskarties ar apkārtējās attieksmes un vides šķēršļiem, kas ierobežo vienlīdzīgas iespējas. Īpaši pievērštos sociālajai jomai, ko pārzinu vislabāk, akcentu liekot uz ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām normu pilnvērtīgu ieviešanu.

Es kandidēju no Zaļo un zemnieku savienības (ZZS), un ievēlēšanas gadījumā manas politiskās nostādnēs balstīsies uz šī politiskā spēka programmu, kura paredz iestāties par Eiropu, ko veido nacionālās valstis, kam ir kopīgi mērķi, vērtības un vēlme padarīt Eiropu par vietu, kur iespēja dzīvot reālu un pilnasinīgu dzīvi, lietot uzturā veselīgu pārtiku, elpot tīru gaisu un dzert nepiesārņotu ūdeni, attīstīt talantus un strādāt darbu, kas sniedz patiesu gandarījumu, audzināt laimīgus bērnus un dzīvot harmonijā ar dabu.

Vai saskatās iespējas aizstāvēt konkrētas sabiedrības daļas – cilvēku ar invaliditāti intereses?

Ja tādas nebūtu, tad nemaz nekandidētu. Pašreizējais EP ir pieņēmis Eiropas sociālo tiesību pīlāru, kurā iekļauti divdesmit principi trijās kategorijās: vienādas iespējas un piekļuve darba tirgum, taisnīgi darba nosacījumi, sociālā aizsardzība un iekļaušana. Tāpat EP pieņēmis Eiropas Pieejamības aktu, kas trīs gadu periodā būs jāievieš ES valstīs. Šie ir galvenie dokumenti, kam EP jāpievērš vērība, lai tur deklarētais, tiktu reāli arī dzīvē ieviests.

ZSS programmā teikts, ka iestāsimies par taisnīgu Eiropu, kur rūpējas par mazāk aizsargātajiem, ka dalībvalstīs jāievieš vienādi sociālā atbalsta un pieejamības nodrošināšanas principi, ka iestāsimies par ES

Kas jūs iedrošināja kandidēt uz EP?

Var teikt, ka Latvijā mans politiskais aizbildnis ir Latvijas Zaļās partijas (LZP) valdes priekšsēdētājs Edgars Tavors. No viņa arī saņēmu piedāvājumu nākt viņa komandā un kandidēt uz EP. Mana pirmā atbilde bija, ka mans mērķis ir Saeima, nevis EP. Tavors mani iedrošināja, sakot, ka 13. Saeimas vēlēšanās man bija labi rezultāti, tāpēc jāturpina darboties politikā, pierādot, ka arī nedzirdīgie “var”.

Mani iedrošināja arī Pasaules nedzirdīgo federācijas (WFD) un EUD nostāja, ka mums pašiem aktīvi jāiesaistās politikas veidošanā, kā arī tas, ka pašreizējā EP jau darbojas divi nedzirdīgie deputāti – Helga Stīvensa no Beļģijas un Adams Kosa no Ungārijas.

To visu apsverot, piekritu, ka LZP mani izvirza par kandidātu, jo kandidējot gūšu gan neatsveramu pieredzi, gan sabiedrība varēs redzēt, ka arī nedzirdīgas personas aktīvi iesaistās savu interešu aizstāvībā, nevis tikai gaida uz citu palīdzību. Galu galā ievēlēšanas gadījumā varēšu iestāties par personu ar invaliditāti tiesību ievērošanu.

Ko vēlaties pateikt vēlētājiem?

Aicinu būt aktīviem un piedalīties vēlēšanās, jo daudzos EP pieņemtajos dokumentos noteiktie principi ir jāievieš dalībvalstīs, līdz ar to arī Latvijā. Mani iedvesmo teiciens – “ko sēsi Eiropā, to pļausi Latvijā”.

Kas cits, ja ne mēs paši zinām, kas mums vajadzīgs un ko vēlamies sasniegt! Tāpēc jau jābūt politiski aktīviem, lai “esam redzami” un lai arī pārējā sabiedrība zina, ka viņu vidū ir personas ar invaliditāti, kas aktīvi iestājas par savām tiesībām.

Aicinu EP vēlēšanās iestāties par principu “Neko par mums bez mums” un atdot savu balsi par ZZS sarakstu Nr. 4, kurā esmu iekļauts ar 6. numuru. ▲

Valmieras skola ielūdz vecākus

Valmieras Gaujas krasta vidusskola - attīstības centrs organizē tikšanos vecākiem, kuri audzina bērnus ar dzirdes traucējumiem. Sarunu vadīs Latvijas Nedzirdīgo savienības psiholoģe Sandra Freimane, kurai ir plaša pieredze darbā ar nedzirdīgiem un vārdzirdīgiem bērniem un pieaugušajiem.

Gaidām vecākus sestdien, 11.maijā, pl. 11 Valmieras Gaujas krasta vidusskolā – attīstības centrā Leona Paegles ielā 5/7, Valmierā.

Vēlams pieteikties pa tel. 29195852 (Daina Liepiņa), 26423136 (Daiga Ramata), Uz tikšanos!

Daiga Ramata, Valmieras Gaujas krasta vidusskolas direktores vietniece un attīstības centra vadītāja

Rīgas skola aicina

Šī gada 26. aprīlī plkst. 14.00

Rīgas internātvīdusskolā bērniem ar dzirdes traucējumiem atvērto durvju diena profesionālās pamatizglītības programmās “Mājturība” un “Ēdināšanas pakalpojumi”
Būsiet laipni gaidīti!

Rīgas internātvīdusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem aicina pieteikt audzēkņus ar dzirdes traucējumiem, ar garīgās attīstības vai citiem attīstības traucējumiem 2019./2020. mācību gadam vairākās izglītības programmās.

PAMATSKOLAS IZGLĪTĪBAS IEGŪŠANAI

✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem (kods:21015211)

✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem (kods 21015811)

✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamajiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem (21015911)

PĒC PAMATIZGLĪTĪBAS IEGŪŠANAS

✓ Profesionālās pamatizglītības programma „Mājturība” (kods 2281401)

✓ Profesionālās pamatizglītības programma “Ēdināšanas pakalpojumi” (kods 2281102 1)

VIDUSSKOLĀ:

✓ Speciālās vispārējās vidējās izglītības vispārīgā virziena programma izglītojamajiem ar dzirdes traucējumiem (kods 31015212).

Informācija par uzņemšanas noteikumiem skolas mājaslapā www.rnbi.lv

Skola atrodas Rīgā, Graudu ielā 21, tālrunis 67181907.

Uzziņa

Par LNS energoefektivitātes projektos paredzētajiem remontdarbiem

Pašlaik LNS notiek dažādi pārkaŗtojumi un tehniskie priekšdarbi, gatavojoties LNS iesaistei divos Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Latvijas valsts finansētajos energoefektivitātes projektos, kuru vērtība plānota 660 tūkst. eiro apjomā.

Saskaņā ar MK noteikumiem siltināšanas darbus var veikt tajos LNS nekustamajos īpašumos, kur notiek valsts apmaksātu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšana.

Projektā paredzētie remontdarbi notiks LNS pārvaldes ēkā Rīgā, Elvīras ielā 19 un Rēzeknē, Raiņa ielā 5.

Apjomīgā un sarežģītā projekta mērķis – ar kvalitatīvu siltināšanu panākt elektroenerģijas mazāku patēriņu siltuma nodrošināšanai. Plānots, ka projekti tiks iesniegti līdz šī gada maijam un to realizācija notiks 2 gadu laikā. ▲

Skaidroja: LNS projektu nodaļas vadītāja AIJA SANNIKOVA

Pieaug pensionēšanās vecums

Cilvēkiem, kuri plāno doties vecuma pensijā, jāņem vērā, ka līdz 2025. gadam pakāpeniski paaugstināsies pensionēšanās vecums, sasniedzot 65 gadus – vienādi gan vīriešiem, gan sievietēm.

No 2014. gada 1.janvāra pensionēšanās vecums pakāpeniski pieaugs par trim mēnešiem ik gadu, līdz 2025. gada 1. janvārī tas sasniegs 65 gadus.

Tas nozīmē, ka cilvēki, kas ir dzimuši laikā no 1952. gada 1. janvāra līdz 30. septembrim, pensionēsies 62 gados un 3 mēnešos. Savukārt tie, kuri dzimuši no 1952.gada 1.oktobra līdz 31.decembrim, varēs pensionēties 6 mēnešus vēlāk, t.i. 62 gados un 6 mēnešos. Cilvēki, kuri dzimuši pēc 1960.gada 1.aprīļa, vecuma pensiju varēs pieprasīt, sasniedzot 65 gadu vecumu.

Vienlaikus paaugstināsies arī minimālais nepieciešamais apdrošināšanas stāžs vecuma pensijas saņemšanai, proti, sākot ar 2014.gada 1.janvāri, tas pieaugs no 10 uz 15 gadiem, bet no 2025.gada 1.janvāra - uz 20 gadiem.

Pakāpeniski palielināsies arī pensionēšanās vecums tiem cilvēkiem, kuriem ir tiesības doties pensijā atpūtā pirms vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanas: piecu un vairāk bērnu vecākiem, bērna invalīda vecākiem, ČAES avārijas seku likvidēšanas dalībniekiem, politiski represētajiem u.c. Šiem cilvēkiem no 2014. gada priekšlaicīgas pensionēšanās vecumu paaugstinās par trim mēnešiem, līdz 2025. gadā būs sasniegts 63 gadu vecums.

Tiesības pieprasīt vecuma pensiju priekšlaicīgi ir noteiktas bez termiņa ierobežojuma. Pensiju pieprasīt priekšlaicīgi divus gadus ātrāk var cilvēki, kuru apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem.

Laiks, kad iet pensijā, ir katra cilvēka paša izvēle - nav obligāti jāiet pensijā, sasniedzot pensijas vecumu. Jāņem vērā, ka pensijas apmērs ir atkarīgs ne tikai no apdrošināšanas stāža un tā laikā veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām, bet arī vecuma, kad cilvēks aiziet pensijā.

Sīkāk par izmaiņām pensionēšanās grafikā iespējams lasīt LM interneta vietnē publicētajā tabulā: <http://www.lm.gov.lv/text/2386>.> ▲

Foto: www.delfi.lv

Var pieteikties atbalsta saņemšanai par elektrību

Atbilstoši likumam 2019. gadā atbalstu norēķiniem par elektrību var saņemt šādas aizsargāto lietotāju grupas.

1) Daudzbērnu ģimenes, kurās ir trīs un vairāk bērnu vai aizbilstamo vecumā līdz 18 gadiem. Ja ģimenē ar 3 un vairāk bērniem viens vai vairāki bērni ir vecumā no 18 līdz 24 gadiem un turpina mācīties, tad arī šī ģimene var saņemt atbalstu.

2) Personas ar 1. grupas invaliditāti.

3) Ģimenes, kurās ir bērns invalīds vecumā līdz 18 gadiem.

4) Trūcīgas un maznodrošinātas personas.

Uzmanību! Var saņemt tikai vienu atbalsta veidu. Piemēram, daudzbērnu ģimene ar trūcīgās ģimenes statusu var saņemt tikai atbalstu, kas paredzēts daudzbērnu ģimenēm, bet nevar vienlaicīgi saņemt arī atbalstu trūcīgām personām.

Atbalstu maksājumiem saņem jau vairāk nekā 70 000 Elektrum klientu. Visvairāk ir trūcīgo un maznodrošināto personu.

Atbalsts attiecas ne tikai uz norēķiniem par elektroenerģiju un sadales sistēmas pakalpo-

jumiem, bet no pagājušā gada arī par obligātā iepirkuma komponenti (OIK).

Ja jūs atbalstam pieteicāties jau pagājušajā gadā un statuss jums nav mainījies, atkārtoti atbalstam nav jāpiesakās. Visiem, kam atbalsta piešķiršana turpinās automātiski, Elektrum nosūtījis informatīvas vēstules – tajās izskaidrota atbalsta kārtība šajā gadā. Ja tomēr informatīva vēstule nav saņemta, tad vajag interesēties Elektrum klientu servisā.

Vēstules izsūtītas arī tiem aizsargātajiem lietotājiem, kuriem atbalsts nav pagarināts automātiski. Automātiski nevar pagarināt tādos gadījumos, ja Elektrum nav saņēmis datus par klienta atbilstību kādai no aizsargāto lietotāju grupām.

Piemēram, atbalsts automātiski netiek pagarināts tām daudzbērnu ģimenēm, kurās kāds no bērniem ir vecumā no 18 līdz 24 gadiem, bet turpina mācīties. Tāpēc šīm ģimenēm vajag atkārtoti pieteikties atbalsta saņemšanai.

Trūcīgām un maznodrošinātām personām atbalstam nav jāpiesakās – nepieciešamos datus sniegs jūsu pašvaldības sociālais dienests un atbalstu piešķirs automātiski nāka-

majā mēnesī pēc trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusa saņemšanas.

Ja agrāk nesaņēmt atbalstu par elektrību un šobrīd atbilstat kādai no aizsargāto lietotāju grupām, atbalstam var pieteikties, aizpildot pieteikumu portālā: www.elektrum.lv/atbalsts.

Cilvēkiem ar 1. grupas invaliditāti un ģimenēm ar bērnu invalīdu jāaizpilda tikai pieteikums un jāpasaka savs invalīda apliecības numurs. Šīs ziņas Elektrum pārbaudīt, un nekādus citādus dokumentus nevajadzēs.

Valsts atbalsts attiecinās uz jebkuru Elektrum līgumu. Atbalstu varat saņemt arī tad, ja dzīvo īrētā īpašumā vai par elektroenerģiju norēķinās ar apsaimniekotāju. Šajā gadījumā jums pieteikumā ir jānorāda Elektrum līguma numurs, uz kuru vēlaties atbalstu attiecināt.

Atbalsta saņemšanas periodā nebūs iespējams norēķināties ar Izlīdzināto maksājumu. Ik mēnesi no 27. datuma līdz nākamā mēneša 3. datumam būs jānodod skaitītāja rādījumi. Ja skaitītāja rādījumus nenodosiet, maksājums tiks aprēķināts pēc vidējā patēriņa.

Vairāk par atbalsta saņemšanu: www.elektrum.lv/atbalsts ▲

Medaļu birums peldēšanā Rīgas skolai

21. – 22. martā Rīgas internātvidusskola bērniem ar dzirdes traucējumiem organizēja atklātās starptautiskās sacensības peldēšanā.

Šogad sacensībās startēja kopskaitā 142 dalībnieki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas dažādām skolām bērniem ar invaliditāti – pamatā dzirdes, arī redzes u.c. traucējumiem. Sacensības risinājās labā emocionālā gaisotnē – ar teicamu tiesnešu darbu, labi iekārtotā sporta bāzē Rīgas 95. vidusskolas peldbaseinā.

Sacensību gaitā parādīti mācību un treniņu darba rezultāti, veikta darba analīze, popularizēts peldēšanas sports, veicināta patriotisko jūtu audzināšana, aizstāvēt savas skolas un valsts godu.

Sasniegtie rezultāti

Medaļas individuālajā vērtējumā visvairāk Rīgas skolai – kopā 41 medaļa (14

Z, 25 S, 12 Br); Gaismas IPS 10 (5,2,3/,); Lietuvai – 10 (3, 6, 1).

Arī stafetēs dominēja Rīgas internātvidusskolas bērniem un Lietuvas pārstāvji.

Sacensībās labus rezultātus uzrādīja Artis Vazdiķis un Raitis Ozols. No jaunajām peldētājām jāatzīmē Violeta Lesčinska, Amanda Intsone, Melisa Sprudzāne un AnnaKorenika un no zēniem Kristofers Kraze un Emīls Balodis.

Pēc sacensībām sastādītā peldētāju izlases komanda startēja 49. Baltijas republiku nedzirdīgo skolēnu spartakiādē 22. – 24. martā Rīgā.

Labākajiem peldētājiem būs iespēja aprīļa vidū piedalīties starptautiskās jaunatnes peldēšanas sacensībās Polijā – Varšavā.

Lai veicas mācībās un treniņos!

Sacensības risinājās ciešā sadarbībā ar Rīgas domes IKSD sporta daļu un Latvijas Bērnu un jauniešu invalīdu sporta federāciju. Paldies par atbalstu! ▲

*Sacensību galvenais tiesnesis
Jevgeņijs Puhovs*

Ceļojumos apgūst jaunu pieredzi

Natālija Rizņika ir uzņēmīga, aktīva nedzirdīga sieviete, kura bieži organizē ekskursijas saviem draugiem un paziņām. Šogad janvārī viņa noorganizēja nedzirdīgo grupai braucienu uz Taizemi. Labs piemērs nedzirdīgo uzņēmībai un varēšanai. Tāpēc “Kopsolī” aicināja Natāliju uz sarunu.

Kā radās ideja organizēt nedzirdīgo grupai ceļojumu uz Taizemi?

Jau pirms gada kopā ar 3 draugiem vienu mēnesi ceļojām pa Kambodžu, Birmu, Vjetnamu.

Pēc tam, jau Latvijā esot, Facebook iepazīnos ar kādu nedzirdīgo pāri no Taizemes. Sieva krieviete, precējusies ar taizemieti, pati strādā par gidu.

Viņa piedāvā nedzirdīgajiem visā savus gides pakalpojumus zīmju valodā.

Man radās ideja noorganizēt grupu no Latvijas ceļojumam uz Taizemi. Savācu 8 cilvēkus – tas ir optimāli. Mazāk cilvēku – lielāki izdevumi!

Grupā bija arī viens ukraiņis...

Jā, tā sagadījās – pati esmu ukraiņiete, no Kijivas. Skolu pabeidzu Ukrainā. Man tur ir paziņas, protu valodu. Tāpēc pirmā ekskursija, ko noorganizēju pirms diviem gadiem, bija uz Ukrainu, uz Bukovelu – Karpatu kalnos slēpojām 10 dienas. Bijām 10 cilvēku grupa. Izdevās labi. Tālāk jau nāca ceļojums uz Gruziju – arī uz desmit dienām. Visiem patika! Tas iedvesmo uz citiem ceļojumiem.

Kā izdevās Taizemes brauciens?

Vispirms jau lidmašīnas biļetes, tad vajadzēja parūpēties par vizām. Ar lidmašīnu vispirms nokļuvām Taizemes galvaspilsētā Bangkokā. Pēc tam 23 dienās apbraukājām visu Taizemi. Bijām 50 pilsētās. Ar busiņu braukājām, kopā ar minēto gidu un šoferis – desmit cilvēku.

Apskatījām daudz skaistas vietas, bijām arī okeāna salās.

Ar ēdienu problēmu nebija – jā, garšvielas stipras, bet ēdieni garšīgi. Ēdām jaunas haizivs gaļu – ļoti garšīga. Vecāku haizivju gaļa smird, nevar ēst.

Interesanti, ka taizemiešu mājās virtuves nemaz nav. Ēdienu gatavo un ēd uz ielas, tirgos, restorānos.

Kādi šķita taizemieši, viņu attieksme?

Taizemieši ir sirsnīgi, laipni cilvēki, viņiem pamatā visam ir stipra ticība – budisms. Taizemē nedrīkst aiztikt vietējiem cilvēkiem galvu, nedrīkst noglaudīt bērnu! Galva viņiem ir svēta!

Muzeju apskate nedzirdīgajiem par brīvu.

Jāuzmanās no pērtiņiem, kas zog auskurus, rokassprādzes utt. Ļoti daudz ko redzējām, – kā ziloni glezno, spēlē futbolu, bouldingu, pērtiņi kokos lasa kokosriekstus. Pirmo reizi redzējām, kā ūdenī spīd planktoni – ļoti skaisti! Mēs visi bijām pārsteigti.

Ceļojumos obligāti ņemu līdzi grāmatu par tām valstīm, uz kurām braucu. Lai var izlasīt, kas šajā valstī ir ievērojams, interesants un tad uz vietas apskatīt dzīvē.

Vai jūsu darbs jums ļauj tik daudz laika veltīt ceļojumiem?

Es strādāju Mārupes siltumnīcā, tur ir sezonas darbs. Ziemā brīvs, tāpēc varu braukt ekskursijās. Strādāju vasaras sezonā – darbs ir smags, karstums ir ap 42 grādi. Ceļos no rīta pl. 3, darbs ir no pl. 4 līdz pl. 12.

Turpināsi organizēt ekskursijas?

Jā, man tas padodas, cilvēki man uzticas. Man pašai ļoti patīk ekskursijas. Pa Eiropu ne, bet uz tālām, eksotiskām zemēm, piemēram, uz Indonēziju. Var apgūt jaunu pieredzi, paskatīties, kā citur cilvēki dzīvo.

Lai veicas un paldies Natālijai par interesanto stāstījumu! ▲

*Zigmārs Ungurs
Foto: no Facebook*

Pasākumi biedrībās maijā

DAUGAVPILĪ

- 7.,14.,21.05 pl. 13 Laikrakstu apskats
 9.05 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 16.05 pl. 13 IK "Nezinīši"
 23.05 pl. 12 Uz mākslas muzeju
 28.05 pl. 13 Lekcija
 30.05 pl. 13 Radošā nodarbība

RĪGĀ

- 8.,15.05 pl. 16,30 Laikrakstu un žurnālu apskats
 11.05 pl. 12 Mātes un ģimenes diena
 17.05 "LNS Rīgas biedrībai - 99". Atmiņu taka –
 ekskursija pa Rīgas MRU

JELGAVĀ

- 11.05 pl. 12 Mātes un ģimenes diena
 25.05 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats

PLĀVIŅĀS

- 12.05 pl. 12 Dārza diena

LIEPĀJĀ

- 7.,14.,21.,28.05 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu
 apskats
 7.,14.,21.,28.05 pl. 13 Jaunumi LNS mājaslapā
 un videoziņās
 9.,23.,05 pl. 11 Nūjošana
 9.,16.,23.,30.05 pl. 18 Interesu pulciņš
 "Dejosim, dziedāsim!"
 14.05 pl. 14 Mātes un ģimenes diena
 18.05 pl. 19 Izzinošs atpūtas pasākums
 "Muzeju nakts"

RĒZEKNĒ

- 2.,14.,30.05 pl. 12 Avīžu un žurnālu koplasišana
 7.05 pl. 12 Pārrunas „Kas jauns?”
 9.05 pl. 12 Tematisks pasākums „Eiropa Latvijā,
 Latvija Eiropā”
 16.05 pl. 10 IK „Saimniecīte”. Pavasara ēdieni
 21.05 pl. 12 Izziņas gājiens "Iepazīsim pilsētu!"
 23.05 pl. 12 Videofilmu demonstrējumi
 28.05 pl. 12 Informācija „Ko mēs zinām?”

VALMIERĀ

- 7.,16.,21.,28.05 pl. 15,30 Deju un kustību
 darbnīca
 2.,9.,16.,23.,30.05 pl. 11 Radošas nodarbības
 2.05 pl. 14 Pārrunas. Veselības tēma:
 ūdens un gaļa
 9.05 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 11.05 pl. 12 Ģimenes svētki
 16.05 pl. 14 Informācija
 18.05 pl. 11 Veselības diena – novusa spēles
 23.05 pl. 14 Informācija par nodokļiem
 30.05 pl. 14 Ingas virtuve

VENTSPILĪ

- 2.05 pl. 11 Pārrunas "Neatkarības
 atjaunošana".
 Viesis – bijušais Augstākās
 Padomes deputāts Ilmārs Geige
 9.05 pl. 18 Eiropas diena
 13.05 pl. 18 Mātes diena un Ģimenes diena
 16.05 pl. 11 Pārrunas "Jaunumi pasaulē"
 20.05 pl. 18 Pasaules diena „Kultūras
 daudzveidība dialogam un attīstībai”
 23.05 pl. 11 IK "Kulinārija"
 27.05 pl. 18.30 Pasaules multiplās sklerozes
 diena
 30.05 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats

ALŪKSNĒ

- 2.,14.05 pl.12 Informācijas diena
 7.05 pl.12 Laikrakstu apskats
 10.05 pl.12 Nedzirdīgo ziņas
 21.05 pl.12 Pārrunas
 28.05 pl. 12 Pārgājiens "Pa Alūksnes veco
 parku"

SMILTENĒ

- 9.05 pl.12 Talka" Lielā tīrīšanas diena"
 16.05 pl.12 Informācijas diena
 23.05 pl.12 Nedzirdīgo ziņas
 30.05 pl.12 Pārgājiens "Pa Smiltenes veco
 parku"

JAUNPIEBALGĀ

- 11.05 pl.12 Atpūtas pasākums "Pavasara
 tikšanās"

KULDĪGĀ

- 3.05 pl. 12 Informatīvā diena „Latvijas
 Republikas Neatkarības
 atjaunošanas diena”.
 7.05 pl. 10 Deju un kustību darbnīca
 8.05 pl. 12 Sieviešu klubiņš
 10.05 pl. 12 Mātes diena
 13.05 pl. 12 Informatīvā diena
 14.05 pl. 10 Deju un kustību darbnīca
 25.05 pl. 10 Ekskursija uz Ceriņu svētkiem
 Dobelē
 28.05 pl. 18 Deju un kustību darbnīca
 31.05 pl. 12 Vieslekcija: Pasaules diena
 bez tabakas

**Nākamais numurs
 15. maijā**

Mīļi sveicam!

*Ej pretī dzīvītei ar smaidu,
 pabīdi malā rūpes un naidu –
 Lai sirdī saplaukst laimes ziedi
 Un tu savu dziesmu klusi
 dziedī...*

**Sveicam mūsu biedrus ga-
 vijniekus visā Latvijā, un lai
 izdodas pavasaris!**

Rīgas biedrībā

- 05 IVARS TENIS
- 05 INTA SMONA
- 05 ANITA ATRASZKO
- 05 LEONTĪNE SKAČKOVA
- 05 STANISLAVS TRUMPA
- 05 ANDIS BAUMANIS
- 05 INETA PAUPA-LĪ
- 05 MARIJA KOVAĻOVA
- 05 ALMA KRISTOFOROVA
- 05 EMĪLIJA OBOLEVIČA
- 05 VIKTORS BĒRZIŅŠ
- 05 SANDRA ĀRE
- 05 BRONISLAVA BUČINSKA
- 05 RITA SŪCE
- 05 MAIGA ELBROTE
- 05 GENOVEFA ŅEVJADOMSKA

Liepājas biedrībā

- 05 LUBOVA ZVEREVA
- 05 NIKOLAJS DAVIDENKO
- 05 MAIJA VILCIŅA

Rēzeknes biedrībā

- 05 ILONA FOMINA

Smiltenes biedrībā

- 05 AIJA BARŅECKA
- 05 IVARS VĀNKINS

Daugavpils biedrībā

- 05 ČESLAVS SLAVINSKIS
- 05 IRĒNA TARVIDA

Ventspils biedrībā

- 05 NIKOLAJS NEZNAMEVS

Līdzjūtības

*Dusi saldi zemes klēpī,
 Lai tev sapņu nepietrūkst.
 Mīļas rokas ziedus noklās,
 Un tev silti vienmēr būs.*

Izsakām visdziļāko līdz-
 jūtību mūsu biedrei **AIJAI
 BARŅECKAI**, pavadot brāli
 kapu kalniņā.

Smiltenes RB

*Tagad visas sāpes
 Smilšu kopa sedz.*

Mūžībā aizgājis **VIKTORS
 ŅEKRASOVS** (28. 07. 1948 –
 22. 03. 2019).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
 viņa draugiem, pēdējā gaitā pa-
 vadot.

Smiltenes RB biedri

*To dieniņu nezināju,
 Kad zūd manis augumiņš.*

Mūžībā aizgājis mūsu biedrs
JĀNIS MIKSĪTIS (24.04.1937 –
 16.03.2019).

Izsakām visdziļāko līdzjū-
 tību ģimenei, tuviniekiem un
 draugiem. Lai vieglas smiltis!

Rīgas biedrība

PATEICĪBA

Izsakām pateicību Rīgas
 internātvīdusskolas bērniem ar
 dzirdes traucējumiem direktorei
Kristiānai Pauniņai par to, ka
 laipni atvēlēja skolas sporta zāli
 mūsu Boccia sacensībām.

**Sporta kluba "Tālavas
 nedzirdīgo sports" vadītāja
 Inīta Puhovska**